

Setkání sedmiletého chlapce se sovětskou armádou

S. CH.

V srpnu 1968 jsem bydlel v Hlubočepích (tehdy okrajová část Prahy). Protože v té době byl nějaký problém s potravinami (nepamatuji si už, jaký přesně), stála před prodejnou pokaždé velmi dlouhá fronta. Prodejna potravin se nacházela na trase z Prokopského údolí směrem na Barrandov. Byl jsem s někým z rodiny nakupovat a pravděpodobně abych se nenudil, jsem byl vybaven koloběžkou. Z Prokopského údolí jezdily v pravidelných intervalech sovětské tanky. Před prodejnou projížděly pravouhrou zatáčku směrem na Barrandov. Já jsem využíval čas během čekání na nákup k přejíždění vozovky, po které tanky jezdily. Vždy přejel tank a pak jsem přejel já. Znovu přejel tank, znovu já. Jak už jsem řekl, tanky jezdily v pravidelných intervalech, které byly dlouhé akorát na to, abych stihl přejet silnici tam a zpátky. Lehkou komplikací bylo ještě to, že jsem tanky pouze slyšel, ale neviděl, neboť vyjížděly zpoza rohu. Přejel jsem mezi tanky silnici a čekal, až přejede další stroj, abych mohl pokračovat ve své zábavě. Byl slyšet hluk (ten byl slyšet neustále, protože tanky neustále jezdily), ale nic nejelo. Čekal jsem, čekal a pak jsem se rozhodl, že přejedu silnici ještě jednou. Když jsem vyrazil, objevil se tank. Vylekalo mě to, nicméně jsem se usilovně odrazil, ve snaze dostat se tanku z cesty. Vzhledem k tomu, že diktuji tyto řádky, je jasné, že mě tank nepřejel. Co mi však hluboce utkvělo v paměti, bylo, že z věže tanku trčela polovina postavy ruského vojáka, který na mně koukal, nicméně tank ani trošičku nezpomalil, ale řítil se stále stejnou rychlostí přímo na mě. Zkrátka voják ani tank nehnuli brvou. Tehdy jsem tomu nerozuměl a nerozumím tomu ani dnes.

Borůvky a okupace

V srpnu 1968 mi bylo jedenáct a byla jsem v jižních Čechách na dovolené s prací mojí maminky. Jezdili jsme tam každý rok a pamatuji si, že jsme často chodili na borůvky, z kterých nám pak tamější kuchařky dělaly borůvkové knedlíky. Všechny děti jsme spali v jedné místnosti a jednou brzo ráno nás vzbudil nějaký zvuk. Šly jsme se tedy podívat dolů do společenské místnosti, odkud se zvuk ozýval, a tam jsme uviděli všechny rodiče, jak stojí okolo rádia a poslouchají (to byl ten zvuk, to rádio). Taky všichni brečeli. A to bylo jedinkrát v životě, co jsem viděla maminku plakat.

Další den jsme se všichni vraceli domů autobusem. Jeli jsme o pár dní dřív, kvůli okupaci. A hrozně jsme zabloudili, protože názvy všeho byly zamazané a pan řidič se neorientoval.

Po příjezdu do Prahy chodily maminka a starší sestra na různé demonstrace a já s bráchou jsme museli zůstat doma. Hrozně nás to štválo, a tak jsme si vyráběli velké transparenty na balicí papír, seděli jsme s nimi v okně (bydleli jsme v přízemí) a křičeli jsme aspoň tak...

Stříkací pistolky

V srpnu 1968 mi bylo pět let. Moc si z té doby nepamatuji, nějak silně mě to nezasáhlo. Ale vím, že jsme si šli s bráchou hrát přes most do lesa a měli jsme s sebou stříkací pistolky. Na mostě stál ruský voják se samopalem, a když jsme šli okolo, tak ho na nás namířil. Asi proto, že jsme měli ty pistolky. Vzpomínám si, jak jsem přes ten most běžel, protože jsem se hrozně bál.